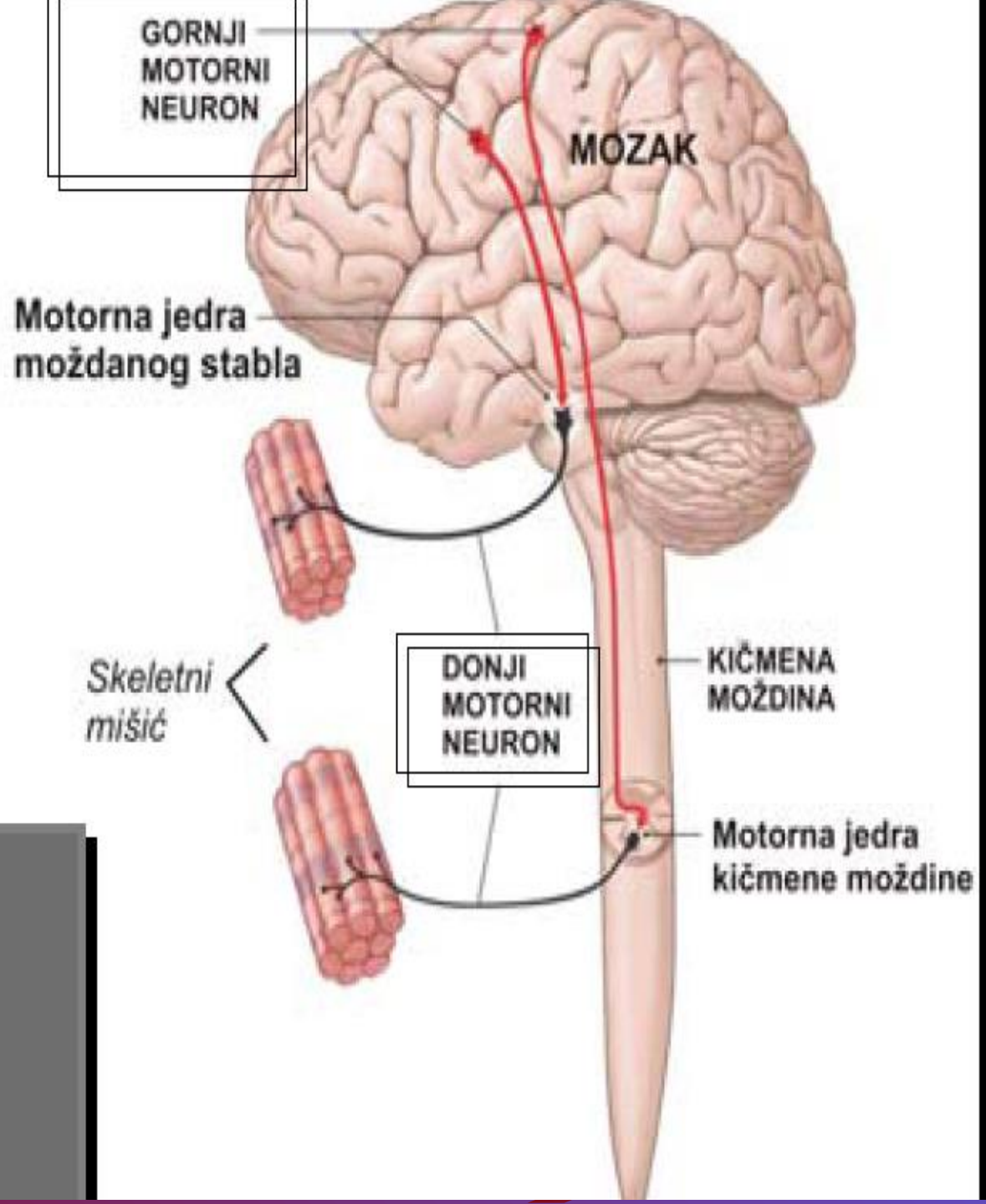
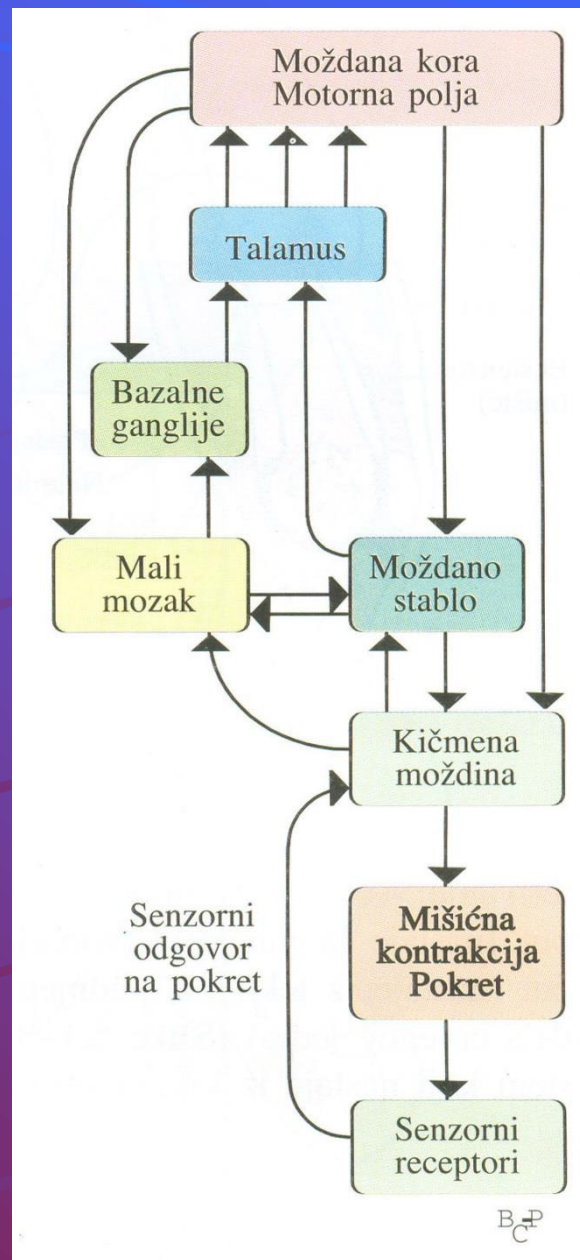

AUTORIZOVANE FACILITACIONE TEHNIKE

**BAZIRAJU SE NA KOMPLEKSNIM
SENZOMOTORNIM MEHANIZMIMA
UKLJUČUJUĆI SVE NIVOE NERVNIH
STRUKTURA!**

SOMATSKI MOTORNI SISTEM

Uprošćeni nacrt međusobnih veza dijelova motornog sistema

Visceralna motorna
jedra u hipotalamusu

MOZAK

Preganglijski
neuron

VISCERALNI EFEKTORI

Glatki mišići

Žlezde

Srčani mišić

Masne ćelije

Autonomni
ganglioni

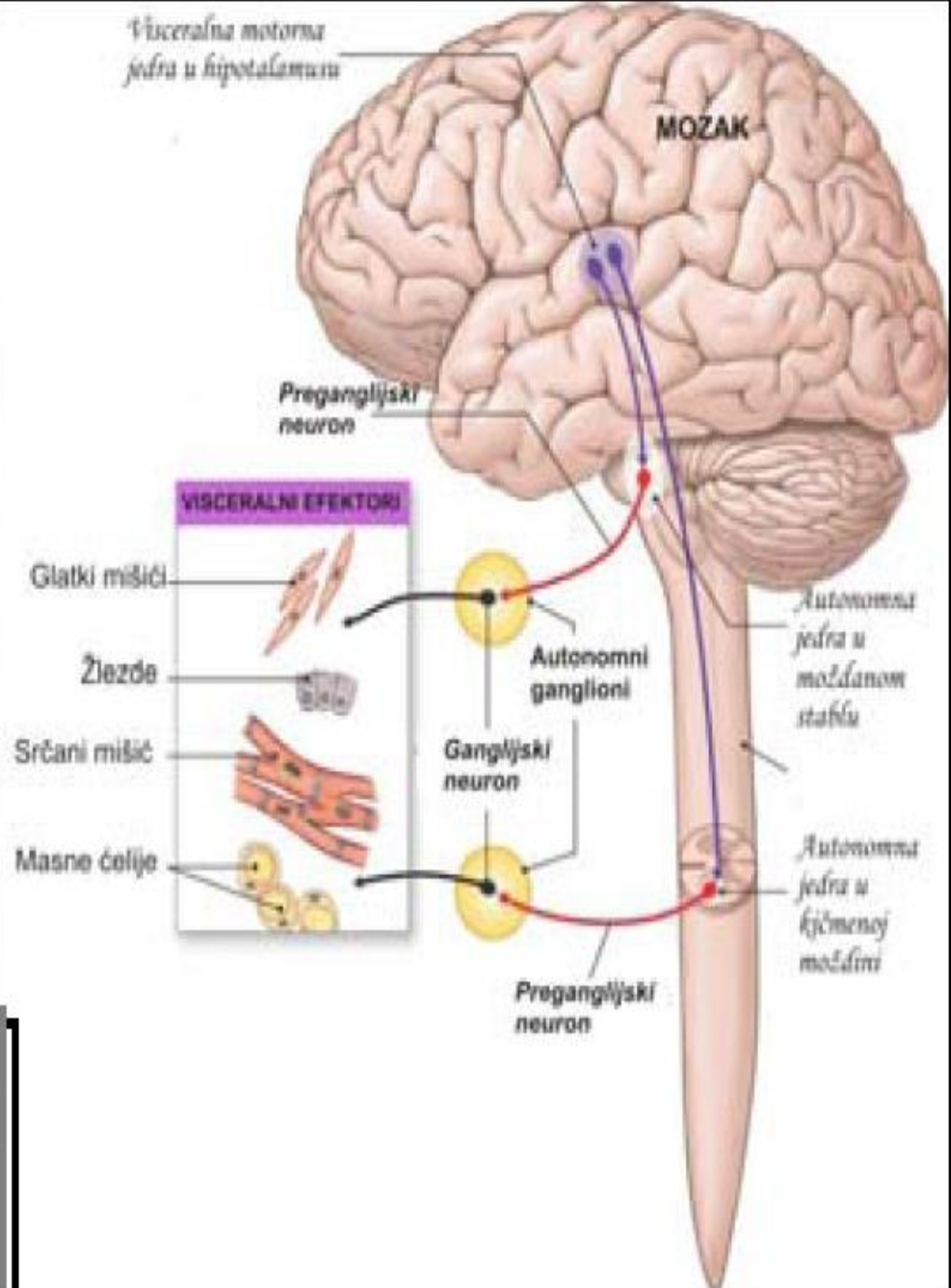
Ganglijski
neuron

Preganglijski
neuron

Autonomna
jedra u
moždanom
stablu

Autonomna
jedra u
kličmenoj
moždini

AUTONOMNI NERVNI SISTEM

SPINALNI REFLEKSI FORMIRAJU DEO AUTOMATSKIH REAKCIJA I REGULACIJA

1) Održavanje
ravnoteže tokom
stajanja i šetanja

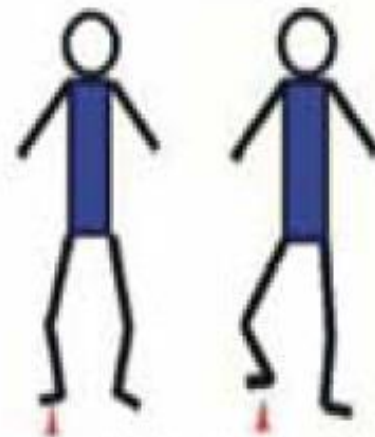
Mišićna vretena

2) Regulacija
tenzije mišića
- očuvati mišiće
ili insercije

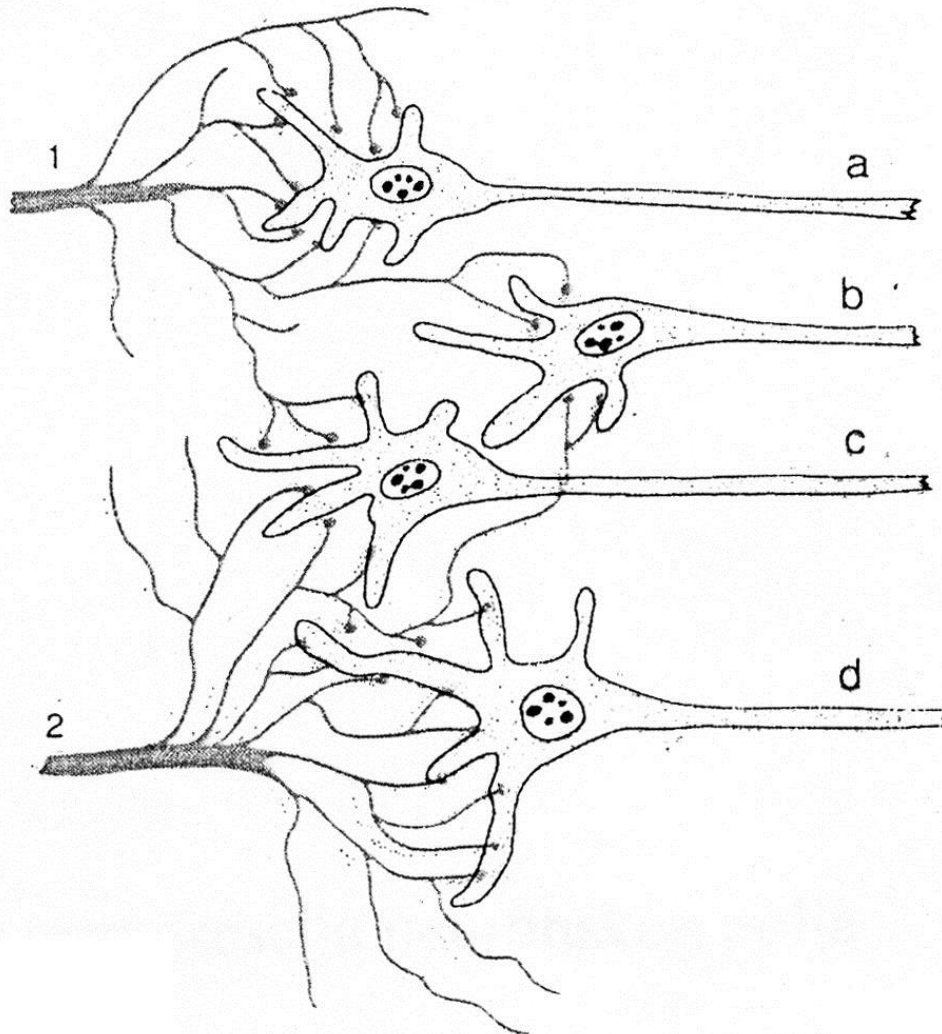
*Golgi tetivni
organi*

3) Nagaziti
oštar predmet
- izbegavati
bolne
stimuluse

*Kutani
receptori,
nociceptori*

ORGANIZACIJA NEURONA ZA PRIJEM I PRENOS SIGNALA

Osnovna organizacija neuronskog skupa

INHIBICIJA NEURONSKOG SKUPA

Neka ulazna vlakna inhibiraju a ne nadražuju neurone.

**Ovo je u potpunosti suprotno
facilitaciji.**

DIVERGENCIJA SIGNALA

Često je vrlo važno da signali koji ulaze u neuronski skup nadraže mnogo veći broj nervnih vlakana koja napuštaju neuronski skup.

DIVERGENCIJA SIGNALA

Postoje dva tipa divergencije:

1. Pojačavajući tip

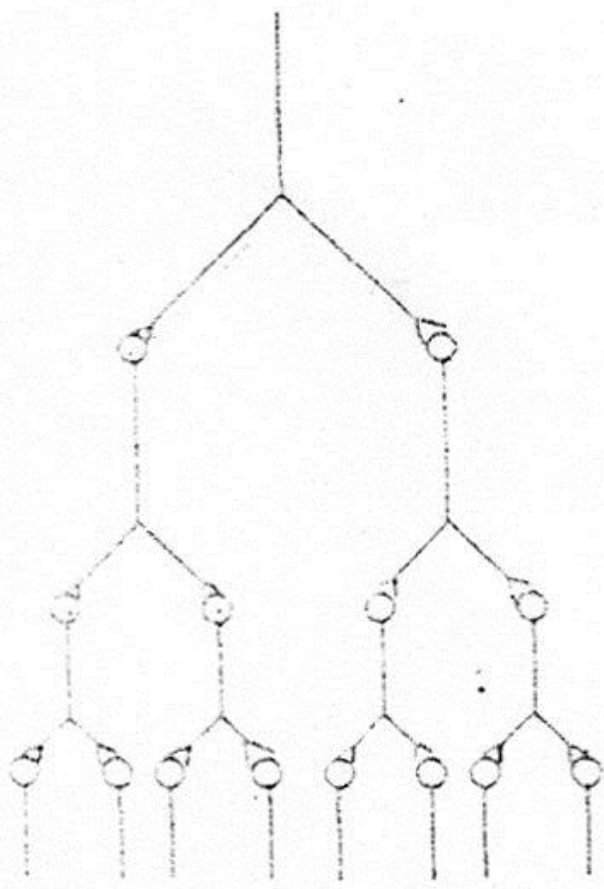
divergencije – ulazni signal na

svom putu se širi

DIVERGENCIJA SIGNALA

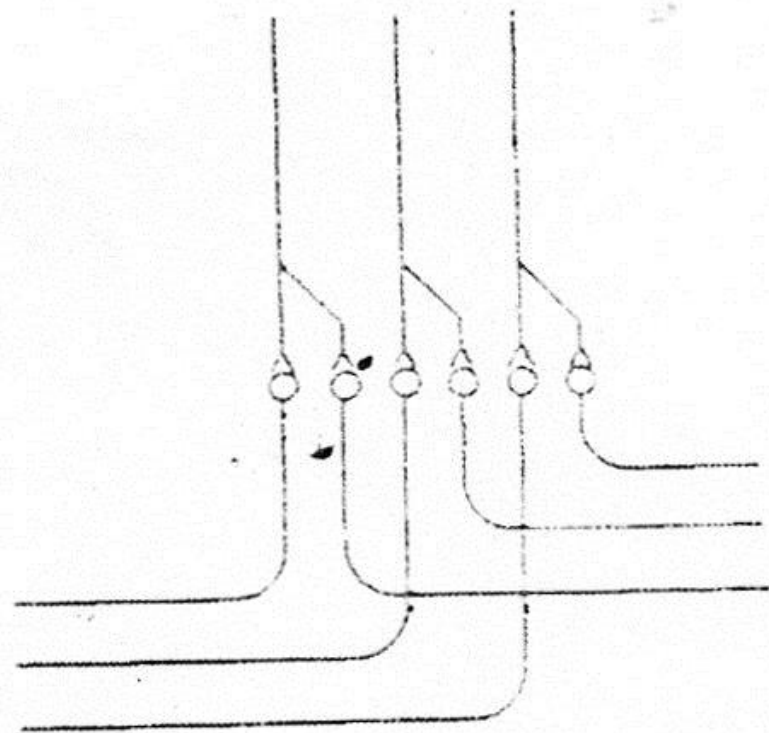
Postoje dva tipa divergencije:

2. Divergencija u više pravaca
(informacija koja ide dorzalnim snopovima kičmene moždine usmjerava se dvojako (cerebellum, talamus)).

Divergencija u istom putu

A

Divergencija u više puteva

B

»Divergencija« u neuronskim putevima. A) Divergencija unutar puta izaziva »pojačavanje« signala. B) Divergencija u više puteva prenosi signal u odvojene regione.

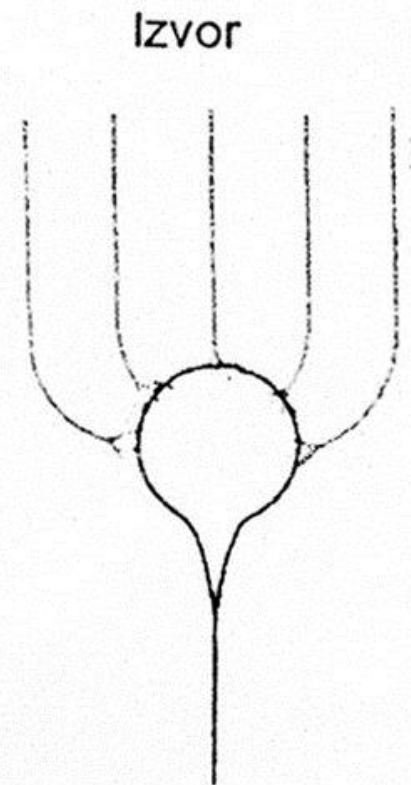
KONVERGENCIJA SIGNALA

“Konvergencija” znači da signal iz višestrukih ulaza stižu i nadražuju jedan neuron.

Konvergencija može nastati od ulaznih signala (nadražajnih i inhibitornih).

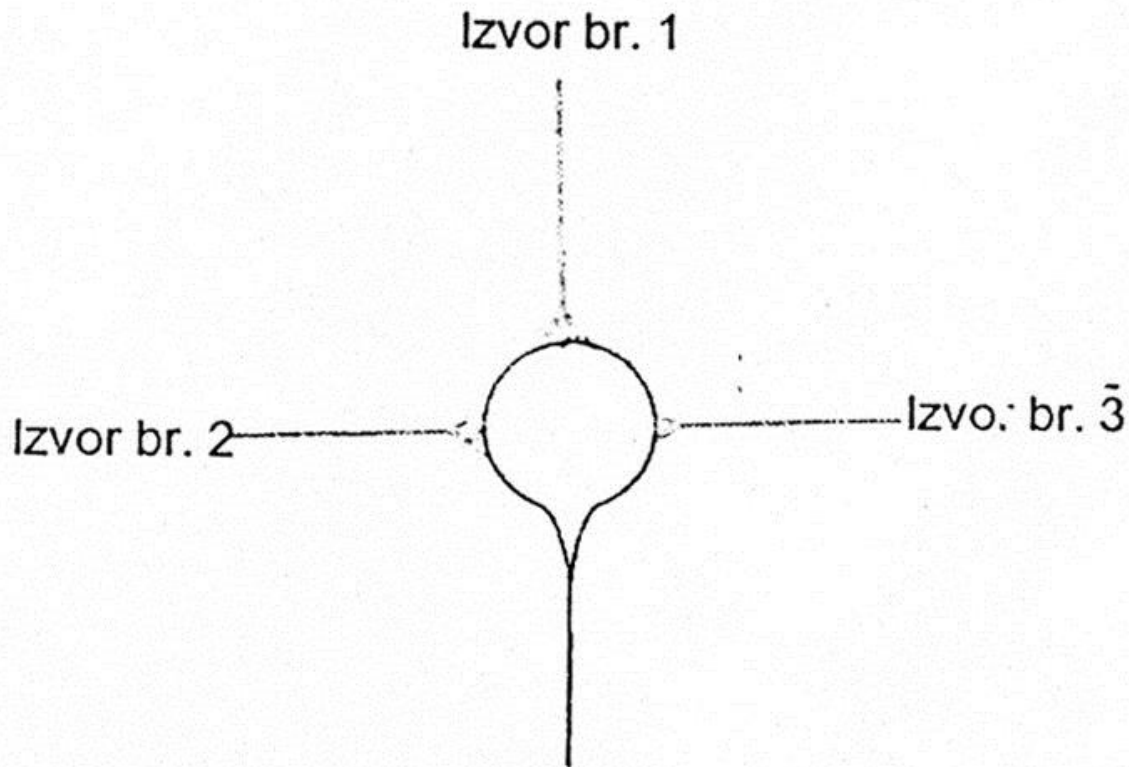
Ovakva konvergencija omogućava sumaciju informacija iz različitih izvora, a odgovor je zbirni efekat svih različitih tipova informacija.

Konvergencija iz istih izvora

A

Konvergencija iz multiplih izvora

B

»Konvergencija« višestrukih ulaznih vlakana na jedan neuron.
 A) Ulazno vlakno iz jednog izvora. B) Ulazno vlakno iz više izvora.

Najvažnija konačna uloga
nervnog sistema je kontrola
različitih aktivnosti tijela.

Ovo se ostvaruje na sledeći način:

- kontrakcijom skeletnih mišića svuda po tijelu;
- kontrakcijom glatkih mišića u unutrašnjim organima;
- sekrecijom endokrinih i egzokrinih žlezda → = „motorne funkcije NS“

**U IZBORU FACILITACIONIH TEHNIKA
POTREBNO JE ODREDITI:**

- **DISTRIBUCIJU** ABNORMALNOG MIŠIĆNOG TONUSA KROZ TIJELO,
- **SNAGU** KOJOM SE ZAPOČINJE ILI IZVODI AKTIVAN POKRET, I
- **KVALITET** KOORDINACIJE AKTIVNOG POKRETA.

- U INICIJALNOM PLANU **IZDVAJAMO MIŠIĆNE GRUPE ILI SEGMENTE TIJELA**

KOJI IMAJU PRIORITET U TRETMANU.

- NA TAJ NAČIN KONSTATUJEMO DA ĆE

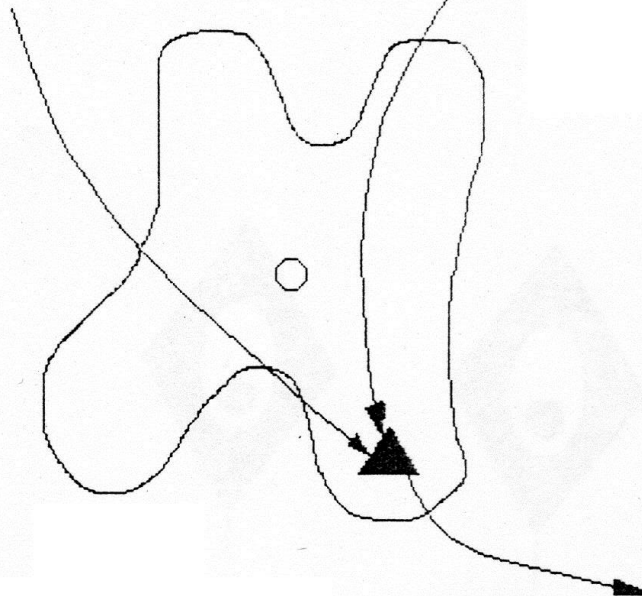
AKTIVNOST SLABIH MIŠIĆA ZAHTIJEVATI

FACILITACIJU, A SPASTIČNIH INHIBICIJU.

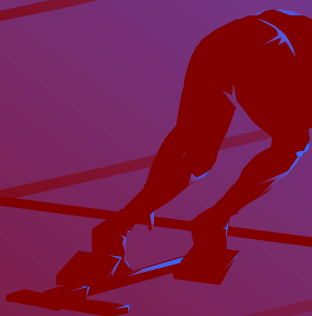

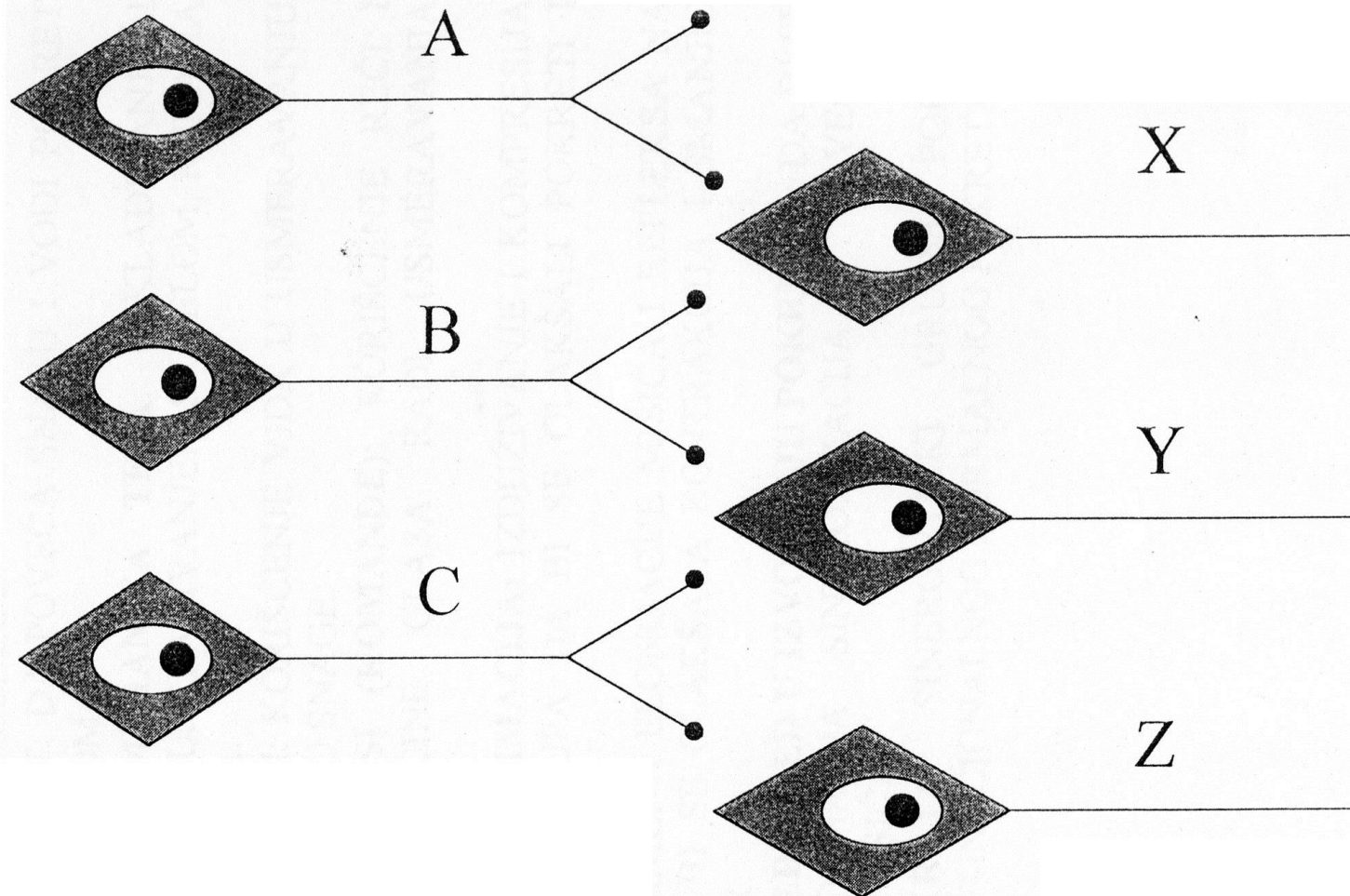
ВОЉНИ НАПОР

ПЕРИФЕРНЕ
СТРУКТУРЕ
НА КОЈЕ СЕ
МОЖЕ УТИЦАТИ

МИШИЋНА
КОНТРАКЦИЈА

OSNOVNO USTROJSTVO NERVNE MREŽE :

NEURONI **A**, **B**, I **C** DAJU EKSCITACIJSKE ZAVRŠETKE NA
NAURONE **X**, **Y**, I **Z**.

OSNOVNI ELEMENTI FACILITACIJE

- **OTPOR:**
- **IRADIJACIJA I POJAČAVANJE:**
- **MANUELNI KONTAKT**
- **POLOŽAJ TELA I MEHANIKA TIJELA:**
- **VIZUELNI STIMULUSI:**
- **VERBALNI STIMULUSI (KOMANDE):**
- **TRAKCIJA I APROKSIMACIJA:...**

- ISTEZANJE:

**=PRIMJENA ELONGACIJE
MIŠIĆA I REFLEKSA
NA ISTEZANJE DA BI SE
OLAKŠALA
KONTRAKCIJA I SMANJIO
MIŠIĆNI ZAMOR.**

- **“TAJMING” (=REDOSLIJED
U IZVOĐENJU POKRETA):**

**DA BI SE POSPIJEŠILA
NORMALNA
SINHRONIZACIJA I
POVEĆALA KONTRAKCIJA
MIŠIĆA.**

KOD NAS SE PRIMJENJUJU:

- **KABAT** (PROPRIOCEPTIVNA
NEUROMUSKULARNA FACILITACIJA- PNF)

- **BOBAT** (NEURORAZVOJNI TRETMAN SA
REFLEKSNOM INHIBICIJOM I
FACILITACIJOM)

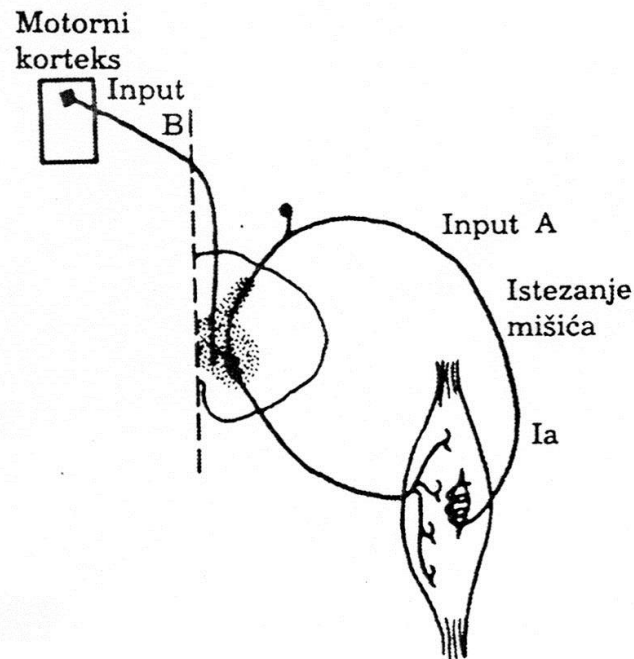
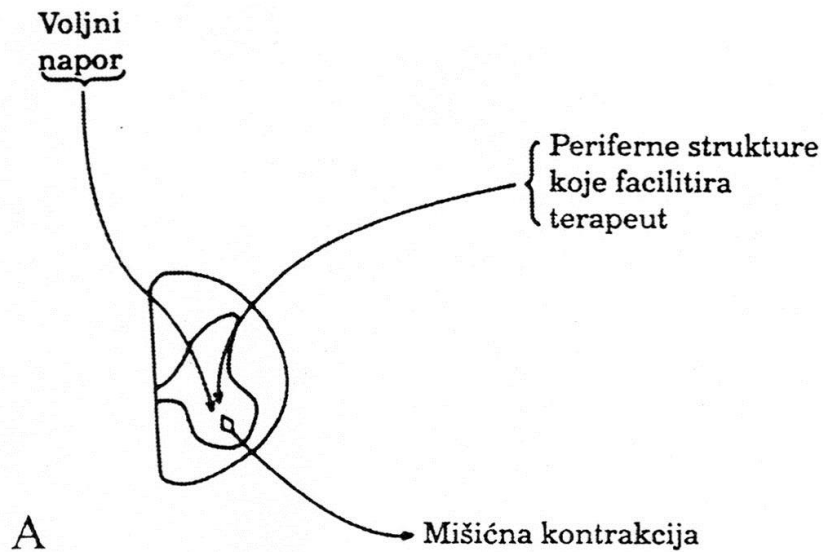
- **BRUNSTROM TEHNIKA**

- **VOJTA** (REFLEKSNOM KRETANJE)

PNF PROCEDURE

Pojam facilitacije podrazumjeva **olakšanje izvođenja pokreta**, znači suštinski obuhvata ekscitaciju i inhibiciju. To je **proces modulacija aktivnosti spinalnih alfa – motoneurona.**

Anatomska fiziološka osnova facilitacije